Šifra predmeta: FILARH 234	**Naziv predmeta:** **Antičke svjetiljke u Bosni i Hercegovini**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: II - druga**	**Semestar: IV - četvrti**	**Broj ECTS kredita:** 2
Status: **Izborni**	**Ukupan broj sati: 30** Predavanja 30 sati		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati se sa ovom vrstom keramičkog materijala. Antičke svijetiljke imaju više različitih tipova, što je ovisilo o periodu i području kojemu su pripadale.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Uvod, pojam i pojava svjetiljki** **Grčke svjetiljke** **Svjetiljke uglata nosa sa volutama** **„Maloazijski" tip svijetiljki** **Kruškolike svijetiljke** **Firma svijetiljke** **Vrste ukrasa na svijetiljkama** **Metalne svijetiljke** **Kalupi za svijetiljke i načini izrade** Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave) Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Studenti će pohađanjem na nastavi iz navedenog predmeta biti u mogućnosti dobiti znanje o ovoj vrsti arheološke pokretne građe. *Vještine:* Student stiče vještinu pravilne tipologizacije i hronološke determinacije arheoloških artefakata. *Kompetencije:* Student dobija kompetencije i sposobnosti tumačenja podataka, može donositi sudove o naučnim pitanjima, ima izgrađene vještine za nastavak studija i temelj za buduće samousmjeravanje.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa pronađenim i u muzejskim ustanovama pohranjenim materijalom.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

R. br.	**Elementi praćenja**	**Broj bodova**	**Učešće u ocjeni (%)**
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50

	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. *A. Busuladžić - Antičke svjetiljke u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2007.*

Šifra predmeta: FILARH 213	Naziv predmeta: Arheologija antičke Bosne i Hercegovine		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: IV - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 60** Predavanja 30 sati Vježbe 30		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studente sa domaćom kultrno-historijskom baštinom iz perioda rimske vladavine na području današnje Bosne i Hercegovine.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Uspostava rimske vlasti na prostoru današnje Bosne i Hercegovine** **Rimska vojska, vojni objekti** **Rimska seoska i urbana naselja na tlu Bosne i Hercegovine** **Rimske vile u BiH** **Antička privreda na tlu BiH I (trgovina, rudarstvo)** **Antička privreda na tlu BiH II (metalurgija, poljoprivreda, stočarstvo, zanatstvo)** **Religijske prilike u rimsko doba na tlu BiH** Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave) Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Izvođenjem nastavnog procesa iz ovog predmeta studenti dobijaju značajne informacije o rimskoj civilizaciji zastupljenoj na tlu naše zemlje. *Vještine:* Usvajajnjem nastavnog gradiva studenti će biti u mogućnosti pravilno determinirati arheološku građu iz ovog kulturnog kruga. *Kompetencije:* Kako će studenti – budući arheolozi u najvećem procentu radeći u specijaliziranim muzejskim ustanovama ili službama zaštite se susretati sa domaćim pokretnim materijalom i rimskim objektima ishod učenja se primarno odnosi na njihovo osposobljavanje i sticanje kompetencija koji će učiniti da na stručan način mogu pravodobno i adekvatno tretirati arheološke artefakte i lokalitete na koji se nađe.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa historijskim kartama i kartama koje su nastale kao rezultat naučnih istraživanja pojedinih tematika.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Adnan Busuladžić, Rimske vile u Bosni i Hercegovini, Sarajevo 2011.*

Šifra predmeta: FILARH 202	Naziv predmeta: Arheologija Grčke i Rima I		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: III - treći**	**Broj ECTS kredita: 5**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 75** Predavanja 30 sati Vježbe 30 Seminar 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studente osnovama grčko-helenske civilizacije, koja je jedna od temeljnih kultura koja su obilježila prostor Evrope ali i svijeta.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Kratki historijat antičkih Grka – prapovijesni Kikladi**		
	Grčka keramika: protogemetrijski stil, geometrijski, orjentalizirajući stil		
	Grčka keramika: crnofiguralni stil, crvenofiguralni stil, slikana keramika IV st. i helenistička keramika		
	Grčka religija i kultovi		
	Grčka monumentalna arhitektura i skulptura		
	Helenizam i kraj grčke civilizacije		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: U toku izvođenja nastavnog procesa studenti će usvajajti osnovne informacije i znanja iz grčko-helenističkog kulturnog kruga i upoznavati se sa materijalnom kulturom antičkih Grka. *Vještine:* Ishodi učenja odnose se na osposobljavanje budućih arheologa da mogu determinirati karakteristike grčko-helenske kulture. *Kompetencije*: Savladavanjem ovih saznanja budući arheolozi će biti osposobljeni da se susreću i na adekvatan način interpretiraju arheološke pokretne nalaze ovoga kulturno-civilizacijskog kruga.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi u formi predavanja i video prezentacije materije koja se obrađuje, kako bi se studentima približila tema.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru) i aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra;
- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Branko Gavela - Istorija umetnosti antičke Grčke, Beograd, 2002. (ima više izdanja)*

Šifra predmeta: FILARH 202	Naziv predmeta: Arheologija Grčke i Rima II		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: IV - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 5**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 45** Predavanja 30 sati Vježbe 15 Seminar 0		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj izučavanja predmeta je upoznati se sa bogatom rimskom kulturom, te materijalnim ostacima, zdanjima, hramovima, mauzolejima, forumima, ali i pokretnim predmetima i predmetima svakodnevne upotrebe poput nakita, oružja, oruđa, odjeće, keramike, stakla, opreme i drugih potvrda koje je iza sebe ostavila rimska država.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Narod Etrurci**		
	Objekti i urbanistički plan Rima		
	Širenje rimske države i rimske provincije		
	Svakodnevni život i običajna praksa (brak, socijalni odnosi, medicina, privreda, ukopi)		
	Rimska religija		
	Rimske fibule i nakit		
	Rimska vojska, oružje i organizacija		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: Ishod učenja se primarno odnosi na upoznavanje i stjecanje informacija koji bi trebali pomoći u određivanju rimskodobnog materijala. *Vještine*: Usvajanjem znanja iz navedenog predmeta student stiče vještine neophodne za pravilnu determinaciju materijalnih ostataka rimske kulture. *Kompetencije*: Studenti ovim predmetom dobijaju nezamjenljive kompetencije neophodne za pravilan tretman rimskih lokaliteta, objekata i pokretne građe		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Kombiniranje predavanja uz video prezentaciju raznovrsnog materijala i vizuelnog upoznavanja sa pronađenim i u muzejskim ustanovama pohranjenim materijalom, arhitekturom i drugim kulturno-historijskim spomenicima.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. *Žan Noel Rober „Stari Rim". Beograd, 2009.*

Šifra predmeta: FIL ARH 303	**Naziv predmeta:** **Arheologija osmanskog perioda u Bosni i Hercegovini**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: III - treća**	**Semestar: VI - šesti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: **Obavezan**	**Ukupan broj sati: 60** Predavanja : 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenta sa osnovama islama kao svjetskom religijom, s njegovim nastankom, širenjem i utjecajem koji je izvršio Bosnu i Hercegovinu za vrijeme osmanske vladavine. Također, cilj je i upoznati studenta s remek-djelima osmanskoga graditeljstva i umjetničkog stvaralaštva na području Bosne Hercegovine.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Nastanak, razvoj i širenje Osmanskog carstva**		
	Osmansko carstvo na području Evrope		
	BiH u okviru Osmanskog carstva		
	Arhitektura osmanskog peorioda u BiH II		
	Arheološka istraživanja objekata islamske kulture na području BiH		
	Arheološki materijal Osmanskog perioda na području BiH		
	Islamska epigrafika		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o arheologiji Osmanskog perioda na području Bosne i Hercegovine te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	50	50
2.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Mujezinović M., *Islamska epigrafika u Bosni i Hercegovini I-III*, Sarajevo 1998.

Šifra predmeta: FIL ARH 270	**Naziv predmeta: Arheologija radnog srednjeg vijeka**		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: IV - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezan	**Ukupan broj sati: 45** Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenta s osnovnim pojmovima iz materijalne kulture ranog srednjeg vijeka, s tipovima oružja, nakita, oruđa i graditeljstva. Također, cilj je studenta upoznati i sa arheološkom baštinom barbarskih naroda na prostorima Podunavlja, Italije i Balkanskog poluotoka. Posebna je pažnja posvećena prilikama u Bosni i Hercegovini u tom razdoblju.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	Velika seoba naroda		
	Goti i Gepidi u Panoniji		
	Langobardi u Panoniji i Italiji		
	Kraj merovniškog vremena		
	Prodor Slavena prema zapadu		
	Avari		
	Slaveni na Balkanu		
	Arheologija ranosrednjovjekovnih grobalja		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o arheologiji ranog srednjeg vijeka te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	50	50
2.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Dimitrijević, D., Kovačević, J., Vinski, Z., *Seoba naroda – arheološki nalazi jugoslovenskog Podunavlja*, Zemun, 1962.

Šifra predmeta: FIL ARH 132	Naziv predmeta: Arheološki praktikum 1		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezan		Ukupan broj kontakt sati: 30 Vježbe: 30	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvesti studente u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja, terenskog rada i upoznati ih s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja.
Tematske jedinice:	Historijat istraživanja paleolita i mezolita, neolita, brončanog i željeznog doba, antičkog perioda, ranog i kasnog srednjeg vijeka u BiH. Osnovna arheološka terminologija u vezi nalazišta i specifičnih nalaza iz perioda prahistorije antike i srednjeg vijeka. Vrste arheoloških nalazišta. Naselja i nastambe. Sahranjivanja i grobovi. Radionice i korisne površine. Začahureni nalazi. Infrastruktura.
Ishodi učenja:	**Znanje:** Očekuje se da student usvoji osnovnu arheološku terminologiju i naučit metodologiju rada na prahistorijskim lokalitetima. **Vještine:** Student će biti upoznat sa prahistorijskim arheološkim materijalom i znati prepoznati prahistorijski materijal na terenu i tokom samostalnog rada. **Kompetencije:** Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa kao temelj za budući rad u praksi i produbljivanje znanja tokom naučno-istraživačkog procesa.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnost tokom nastavnog procesa	10	10
2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40
3.	Završna provjera znanja	50	50
Ukupno: 100 bodova			100 %

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost tokom nastavnog procesa:
  Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog

	procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave • Polusemestralna provjera znanja: Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	• Održavanje nastave će biti realizovano u učionicama u grupama koje broje do 25 studenata, uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Studentima će biti omogućen pristup prahistorijskom arheološkom materijalu. • U slučaju arheoloških iskopavanja, studentima će biti omogućena praktična primjena znanja na terenu. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online.
Literatura:	**Obavezna:** 1. Arheološki leksokon Bosne i Hercegovine, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1988. 2. Srejović D., Arheološki leksikon, preistorija Evrope, Afrike i Bliskog istoka, grčka, etrurska i rimska civilizacija,Savremena administracija, Beograd 1997. **Dopunska**: Izbor naučnih članaka i/ili poglavlja iz relevantne stručne literature.

Šifra predmeta: FIL ARH 433	Naziv predmeta: Arheološki praktikum 2		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: II**	**Broj ECTS kredita:** 4
Status: Obavezan		**Ukupan broj kontakt sati: 30** Vježbe: 30	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvesti studente u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ih s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja iz brončanog i željeznog doba, kao i upoznati sa metodama istraživanja.
Tematske jedinice:	Osnove terenskog arheološkog istraživanja. Nastanak arheoloških nalazišta. Razvoj tehnika iskopavanja. Istraživanja koja prethode iskopavanju. Proces iskopavanja. Zaštitna iskopavanja. Prepoznavanje i bilježenje ostataka. Arheološka dokumentacija. Arheološka fotografija. Interpretacija podataka.
Ishodi učenja:	**Znanje:** Očekuje se da student usvoji osnovno znanje o arheološkim iskopavanjima i metodama arheološkog iskopavanja. **Vještine:** Student će znati osnove obrade materijala na terenu, prepoznavanja i rada sa prahistrijskim arheološkim materijalom kao i bilježenja i vođenja dokumentacije prilikom rada u praksi. **Kompetencije:** Student će moći primijeniti znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa i rada u praksi.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost tokom nastavnog procesa</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100 %</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivnost tokom nastavnog procesa:
Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave
• Polusemestralna provjera znanja:
Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
• Završna provjera znanja:
Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>
Obavezna:
1. Barker, P., Tehnike arheološkog iskopavanja, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split, 2000.

Dopunska: Izbor naučnih članaka i/ili poglavlja iz relevantne stručne literature.
</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FIL ARH 231	**Naziv predmeta: Arheološki praktikum III**		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: III - treći**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezan	**Ukupan broj sati: 30** Vježbe: 10 Terenski rad: 20		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu ili muzeju ili na fakultetu, s tim da studenti sa svojim nastavnicima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu prahistorijskog (eneolit, bronzano ili željezno doba) sadržaja ili rade na obradi arheološkog materijala iz navedenih perioda. Cilj je uvesti studente u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ih s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja na prahistorijskim nalazištima.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	• Materijalna kultura eneolita • Materijalna kultura bronzanog doba • Materijalna kultura željeznog doba • Materijalna kultura eneolita, boronzanog i željeznog doba ta tlu BiH I • Materijalna kultura eneolita, boronzanog i željeznog doba ta tlu BiH II • Terenska nastava		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o terenskom radu u arheologiji te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor. U okviru ličnih kompetencija, student će moći preuzeti ograničenu odgovornost za samostalno izvršavanje jednostavnih ili složenijih zadataka iz savladane oblasti.		
Cilj održivog	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		

razvoja (SDG)	
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični – terenski rad rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
2.	Polusemestralni ispit	50	50
3.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Barker, Ph., Tehnike arheološkog iskopavanja, Katalozi i monografije 8, Split, 2000.

Šifra predmeta: FIL ARH 232	**Naziv predmeta:** **Arheološki praktikum IV**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: II - druga**	**Semestar: IV - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: **Obavezan**	**Ukupan broj sati: 30** Vježbe: 10 Terenski rad: 20		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvesti studenta u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom te upoznati ga s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja iz antičkog perioda.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	• Materijalna kultura antike I • Materijalna kultura antike II • Materijalna kultura antike na tlu BiH I • Materijalna kultura antike na tlu BiH II • Materijalna kultura antike na tlu BiH III • Terenska nastava		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o terenskom radu u arheologiji te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor. U okviru ličnih kompetencija, student će moći preuzeti ograničenu odgovornost za samostalno izvršavanje jednostavnih ili složenijih zadataka iz savladane oblasti.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični – terenski rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	50	50
2.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. *Busuladžić, Adnan: Morfologija antičkih fibula iz zbirke Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2010.*

Šifra predmeta: FIL ARH 332	**Naziv predmeta:** **Arheološki praktikum V**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: III - treća**	**Semestar: V - peti**	**Broj ECTS kredita: 5**
Status: **Obavezan**	**Ukupan broj sati: 30** Vježbe: 10 Terenski rad: 20		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet se sastoji iz dva dijela – teorijskog i praktičnog. U teorijskom dijelu student se upoznaje s osnovnim sadržajima arheologije kao struke, s njenim sadržajem i metodama rada, to jest kako se organiziraju terenska istraživanja i šta im prethodi. Praktični dio nastave se izvodi na terenu ili muzeju ili na fakultetu, s tim da studenti sa svojim nastavnicima učestvuju na odgovarajućim iskopavanjima na lokalitetu srednjovjekovnog sadržaja ili rade na obradi arheološkog materijala iz navedenog perioda. Cilj je uvesti studente u teorijsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskog rada te upoznati ih s načinom na koji se obavljaju arheološka iskopavanja na srednjovjekovnim nalazištima.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	• Teorijski osvrt na iskopavanja srednjevjekovnog doba. • Teorijski osvrt na keramiku, nakit i oružje srednjeg vijeka • Teorijski osvrt na sepulkralne spomenike srednjeg vijeka • Praktična nastava – keramika i metal srednjeg vijeka • Praktična nastava – nakit srednjeg vijeka • Praktična nastava – oružje srednjeg vijeka • Terenska nastava		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o terenskom radu u arheologiji te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode	- Metoda usmenog izlaganja		

izvođenja nastave:

- Metoda razgovora
- Praktični – terenski rad rad

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	50	50
2.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Vuković, J., *Osnove metodologije terenskih arheoloških istraživanja*, Beograd 2024.

Šifra predmeta: FIL ARH 336	**Naziv predmeta: Arheološki praktikum VI**		
Ciklus: I - prvi	**Godina: III - treća**	**Semestar: VI - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezan	**Ukupan broj sati: 30** Vježbe: 10 Terenski rad: 20		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Uvesti studente u teoretsko i praktično znanje arheoloških istraživanja i terenskim radom upoznati ih na koji se način obavljaju arheološka iskopavanja iz srednjeg vijeka.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	• Materijalna kultura srednjeg vijeka I • Materijalna kultura srednjeg vijeka II • Materijalna kultura srednjeg vijeka na tlu BiH I • Materijalna kultura srednjeg vijeka na tlu BiH II • Materijalna kultura srednjeg vijeka na tlu BiH III • Terenska nastava		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o terenskom radu u arheologiji te će ih moći primjeniti u praksi. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije*: Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor. U okviru ličnih kompetencija, student će moći preuzeti ograničenu odgovornost za samostalno izvršavanje jednostavnih ili složenijih zadataka iz savladane oblasti.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični – tersnski rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	10	10
2.	Aktivnost na nastavi	10	10
3.	Polusemestralni ispit	30	30
4.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru);
- Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra;
- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. Harris, E. C., *Načela arheološke stratigrafije*, Ljubljana, 1989.

Šifra predmeta: FILARH 202	Naziv predmeta: Bilijska arheologija		
Ciklus: I - prvi	**Godina: III - treća**	**Semestar: IV - šesti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 45** Predavanja 15 sati Vježbe 30		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je sagledati historijski proces i tragove materijalne kulture koja je prethodila pojavi kršćanstva. Stanje na Bliskom Istoku, Palestina, najstarije jevrejske zajednice, te najznačajniji lokaliteti i objekti iz predkršćanskog razdoblja na području Bliskog Istoka.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Sedmica Fenomen Biblije i najstarije predaje** **Josif i Mojsije** **Dvanaest izraelskih plemena, David, Solomon** **Vladari Judeje i judejsko društvo** **Babilon, pad Babilona i Kirov dekret** **Danilo i Navuhodonostor** **Aleksandar Veliki i helenizam** Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave) Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Predmetom će se dobiti neophodne informacije u vezi civilizacije i društva, te svih okolnosti koje su prethodile pojavi kršćanstva. *Vještine:* Navedenim znanjima studenti će moći pravilno interpretirati pojavu i širenje kršćanstva diljem tadašnjeg poznatog svijeta. *Kompetencije:* Nakon završetka studija budući arheolozi će moći pravilno analizirati pojave vezane za kršćanstvo na tlu današnje Bosne i Hercegovine i šire.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi u formi predavanja i video prezentacije materije koja se obrađuje, kako bi se studentima približila tema.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50

2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru) i aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra;
- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Pol Lorens - Biblijski atlas, Lion Hudson, 2006.*

Šifra predmeta: FILARH 333	Naziv predmeta: Osnove etnologije		
Ciklus: I prvi	**Godina: III - treća**	**Semestar: VI - šesti**	**Broj ECTS kredita: 2**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 15** Predavanja 15 sati		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Sticanje osnovnih znanja kako iz opće tako i iz nacionalne etnologije, uočavanje srodnosti između etnologije i drugih, njoj bliskih znanosti, a posebno arheologije.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Upoznavane studenata sa predmetom i načinom izvođenja nastave te obaveznoom i preporučenom literaturom**		
	Razvojni put etnologije (od prvih spomena do jasnog definiranja)		
	Teorijske škole u etnologiji (evolucionistička teorija, difuzionizam, funkcionalizam, strukturalizam)		
	Osnovne odlike i kratki pregled (sporazumijevanje, društvena organizacija, običaji, vjerovanja)		
	Postanak i razvoj ljudskog staništa, načini i oblici prvirđivanja, odijevanje u etnološkom kontekstu		
	Etnološki rad u Bosni i Hercegvini		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: Nakon odslušanog kolegija studenti će steći uvid u specifičnosti etnološke nauke i njen historijski razvoj. *Vještine:* Usvojena teorijska i metodološka znanja iz domena osnova etnologije studenti će biti u stanju valjano primjeniti u praksi. *Kompetencije*: Znanja stečena iz osnova etnologije na pravi način i kritički znati primjeniti u svom pozivu arheologa.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se realizira kroz predavanja i aktivno uključivanje studenata kroz prezentaciju i diskusije.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završna provjera znanja	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *H. Bauzinger – Etnologija, Od proučavanja starine do kulturologije, Beograd, 1999.*

Šifra predmeta: FIL ARH 230	Naziv predmeta: Historija stare Grčke		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: II - drugi**	**Broj ECTS kredita:** 4
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 30** Predavanja 15 sati Vježbe 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj kolegija je upoznati studente sa najznačajnijim događajima iz starogrčke historije kroz rad na historijskim izvorima i literaturi.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	Izvori (Herodot, Tukidid,, Ksenofont, Plutarh, Diodor Sicilijantski itd.)		
	Pregled kulturno-historijskog razvoja grčkog svijeta do Grčko-perzijskih ratova		
	Grčko-perzijski ratovi		
	Perikle		
	Peloponeski rat		
	Uspon Makedonije i Aleksandar Veliki		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: Studenti stječu temeljna znanja o grčkom svijetu i najvažnijim historijskim događajima. *Vještine:* Student će savladati osnovne vještine koje će mu omogućiti razumijevanje historije stare Grčke. *Kompetencije*: Osposobljavanje budućih arheologa da mogu na adekvatan način arheološku građu iz grčkog perioda posmatrati u historijskom kontekstu njenog nastanka.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi u formi predavanja i video prezentacija materije koja se obrađuje, kako bi se studentima na adekvatan način prikazala tema.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

1. *V. V. Struve – D. P. Kalistov: Stara Grčka, Sarajevo, 1959.*

Šifra predmeta: FIL ARH 235	Naziv predmeta: Historija starog Rima		
Ciklus: I - prvi	**Godina: II - druga**	**Semestar: III - četvrti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 30** Predavanja 15 sati Vježbe 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj nastavnog predmeta je ovladavanje znanja o rimskoj klasičnoj civilizaciji, na način d razmije njenu baštinu, naslijeđe.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	Upoznavanje sa predmetom, literaturom, značajem rimske klasične civilizacije i njena dostignuća		
	Temelji nastanka rimskog svijeta: Etrurci, osnivanje grada Rima		
	Rana Republika, srednja i kasna Republika (od IV st. p.n.e. do 31/27.god.p.n.e.)		
	Doba Rimskog carstva – Principat – Uspostava principata i vladavine Augusta		
	Dinastija Julijevaca – Klaudijevaca, Antonini, Severi		
	Uspostava Dominta – Vladavina Dioklecijana, tetrarhija, edikt protiv kršćna		
	Rimski društveni život, pravo, religija, arhitektura, umjetnost		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitak, prožimanje i sinkretizam) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediteranskom prostoru. Istovremeno se stiču i znanja o nastavnim metodama u prezentiranju rimke civiizacije. *Vještine:* Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj gradi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji. *Kompetencije*: Osposobljavanje budućih arheologa da mogu na adekvatan način arheološku građu iz antičkog perioda razmijeti kroz historijski kontekst njenog nastanka.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Nastava se izvodi u formi predavanja i video prezentacija materije koja se obrađuje, kako bi se studentima na adekvatan način prikazala tema.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
3.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru) i aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra;
- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

1. *Maškin, Nikolaj Aleksandrović – Istorija starog Rima, Beograd, 2005.*

Šifra predmeta: FIL ARH 305	Naziv predmeta: Islamska arheologija		
Ciklus: I - prvi	**Godina: III - treća**	**Semestar: V - peti**	**Broj ECTS kredita: 5**
Status: Obavezan	**Ukupan broj sati: 45** Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 0		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studenta sa osnovama islama kao svjetskom religijom, s njegovim nastankom, širenjem i utjecajem koji je izvršio na srednjovjekovnu evropsku kulturu. Također, cilj je i upoznati studenta s remek djelima islamskoga graditeljstva i umjetničkog stvaralaštva i arheološkim materijalom islamskog svijeta.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	• Geografija i teritorija muslimanskog svijeta • Kratki pregled historije islama • Meka i Medina – sveta muslimanska mjesta • Džamija – njeni korijeni i kasnija institucionalna uloga • Urbane transformacije – muslimanska naselja i gradovi • Granice muslimanskog svijeta: muslimanska Španija • Islamska arheologija BiH • Najznačajniji spomenici islamske kulture na području današnje BiH		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti osnovna teorijska i praktična znanja o islamskoj arheologiji. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	50	50
2.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. M. Milwright, *An Introduction to islamic Archaeology*, Edinburgh University press, 2010.

Šifra predmeta: FILARH 304	Naziv predmeta: Kasnoantička i starokršćanska arheologija		
Ciklus: I - prvi	Godina: III - treća	Semestar: V - peti	Broj ECTS kredita: 4
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 30 Predavanja 15 sati Vježbe 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prostor Bosne i Hercegovine je poznat po vrlo velikom broju otkrivenih ranokršćanskih crkava. U njima je pored samih zdanja pronađeno dosta crkvene plastike, sa mnogobrojnim reljefima, svjetiljkama, i drugim predmetima svakodnevne upotrebe. Prisustvo nove religije i njeno širenje imalo je velikog značaja i u kasnijem perodu srednjeg vijeka, gdje su temelji udareni upravo u kasnoantičkom periodu, opterećenom mnogobrojnim nemirnim dešavanjima i upadima Barbara.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Osnovni pojmovi u kršćanstvu**		
	Kontakti sa Rimljanima i pojava Isusa		
	Kristov život i smrt		
	Apostoli, evanđelisti		
	Od progonjene do priznate religije		
	Kršćanska arhitektura – bazilike		
	Crkvena arhitektura Bosne i Hercegovine		
	Kršćanski ukopi i zidane grobnice na svod		
	Tragovi kršćanstva na mozaicima, stelama, svjetiljkama i drugim pokretnim materijalom		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Kako je kršćanstvo postajalo sve više zastupljeno na prostoru današnje Bosne i Hercegovine tako su i njegovi tragovi bivali sve veći i mnogobrojniji. Područje današnje Bosne i Hercegovine je iznimno dobro bogato ovom vrstom materijalnih ostataka, zbog čega je neophodno da studenti arheologije poznaju ovu problematiku. *Vještine:* Budući studenti mogu kompetentno vršiti valorizaciju, istraživanje, determinaciju i analizu ikonografije. *Kompetencije:* Zaokružene vještine trebaju biti dostatne za ispravan tretman lokaliteta, objekata i pokretnog arheološkog materijala pronađenog na tlu Bosne i Hercegovine, ali i šire.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja	Nastava se izvodi kroz predavanja i video prezentaciju objekata, materijala, karata, pokretnih predmeta i ulomaka crkvene arhitekture.		

nastave:

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Vicko Kapitanović - Kršćanska arheologija, Split, 2006.*

Šifra predmeta: FIL ARH 107	Naziv predmeta: Metalno doba		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezan		Ukupan broj sati (sedmično): 6 Predavanja 3 Vježbe 3	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenta sa stvaranjem brončanodobnih i željeznodobnih kultura Evrope, posebno sa područjem koje su naseljavale populacije iz kojih nastaju historijski Germani, Grci, Kelti i Rimljani. Definirati kulturni razvoj brončanog i željeznog doba Evrope te upoznati studente sa osnovnim segmentima materijalne kulture evropskih perioda bronce, halštata i La Tène. Definiranje kulturnih promjena od početka brončanog doba do otkrića željeza. Razvoj metalurgije i tehnike obrade metala kroz periode brončanog i željeznog doba. Kontakti i interakcija kontinentalnog područja sa egejskim kulturama II i I milenija p.n.e. te posljedice tih veza.
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Upoznavanje sa prahistorijskom geografijom Evrope i eneolitskim kulturama pred početak brončanog doba. 2. Otkriće bronze i pojava metalurgije. 3. Brončano doba na prostoru Evrope. 4. Otkriće željeza; prva pojava metalugrije željeza u Evropi i njihove posljedice. 5. Starije željezno doba – Hallstatt. 6. Mlađe željezno doba – La Tene. 7. Kelti i Rim.
Ishodi učenja:	***Znanje:*** - Student će biti upoznat sa najvažnijim kulturnim pojavama metalnog doba na području Evrope i Bliskog Istoka - Student će znati osnovni tok razvoja metalurgije brončanog i željeznog doba Evrope ***Vještine:*** - Student će moći opisati osnovne karakteristike brončanog i željeznog doba ***Kompetencije:*** - Student će moći opisati osnovne karakteristike duhovne i sepulkralne kulture brončanog i željeznog doba na području Evrope
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	- Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.

<table>
<tr><td></td><td>- Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.
- U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivnost tokom nastavnog procesa:
Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa
• Parcijalna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
• Završna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna:
• Nives Marjanić-Pandžić. 1998. Brončano i željezno doba, u: ur. Dimitrijević, S., Majnarić-Pandžić, N., Težak-Gregl, T., Prapovijest, Zagreb, 161-358.</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FIL ARH 226	**Naziv predmeta: Metalno doba Bosne i Hercegovine i okruženja 1**		
Ciklus: I	**Godina: II**	**Semestar: III**	**Broj ECTS kredita:** 6
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati (sedmično): 5** Predavanja 2 Vježbe 2 Seminar 1	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**
Preduslov za upis:	Položen ispit iz predmeta Metalno doba
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s najvažnijim brončanodobnim kulturama zemalja jugoistočne Evrope i zapadnog Balkana koje su s onima koje su se razvijale na prostoru današnje Bosne i Hercegovine činile jedinstveno kulturno područje. Početak brončanog doba i različite teorije o porijeklu brončanodobnih populacija zapadnog Balkana (teorije o prapostojbini, porijeklo, jezik, značenje). Razvoj kultura brončanog doba, metalurgija i upotreba metala, drugi vidovi ostataka materijalne kulture zajednica brončanog doba na zapadnom Balkanu te njihova duhovna kultura i sepulkralni kultovi. Kontakti sa podunavskim, egejskim i italskim područjem.
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje sa prahistorijskom geografijom Evrope i eneolitskim kulturama pred početak brončanog doba. 2. Kulturne promjene u brončanom dobu Evrope. 3. Rano brončano doba na području Bosne i Hercegovine i okruženja. 4. Srednje brončano doba na području Bosne i Hercegovine i okruženja. 5. Kasno brončano doba na području Bosne i Hercegovine i okruženja.
Ishodi učenja:	***Znanje:*** - Student će biti upoznat sa najvažnijim kulturnim pojavama brončanog doba na području Bosne i Hercegovine i zapadnog Balkana ***Vještine:*** - Student će usvojiti neophodna znanja za prepozavanje arheološkog materijala brončanog doba Bosne i Hercegovine ***Kompetencije:*** - Student će moći opisati osnovne karakteristike duhovne i sepulkralne kulture brončanog doba na području zapadnog Balkana

Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>2.</td><td>Završna pro jera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
Literatura:	*Obavezna:* • Čović, Borivoj. 1986. Bronzano i željezno doba. u: ur. Miloslav Popadić, *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine*, Sarajevo, 100-131.

Šifra predmeta: FIL ARH 212	**Naziv predmeta: Metalno doba Bosne i Hercegovine i okruženja 2**		
Ciklus: I	**Godina: II**	**Semestar: IV**	**Broj ECTS kredita:** 5
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati (sedmično): 5** Predavanja 2 Vježbe 2	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Položen ispit iz predmeta Metalno doba Bosne i Hercegovine i okruženja 1
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studenta s procesima koji su se odrazili i na područje susjednih zemalja i današnje Bosne i Hercegovine od početka upotrebe željeza. Predmetdetaljnije razrađuje problem Ilira – nosilaca metalnih kultura na širem balkanskom prostoru.
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Upoznavanja studenata s tematikom i literaturom. Upoznavanje sa prahistorijskom geografijom Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja, te kulturnih prilika pred početak željeznog doba. 2. Starije željezno doba na području Bosne i Hercegovine i okruženja. 3. Mlađe željezno doba na području Bosne i Hercegovine i okruženja. 4. Kneževski grobovi željeznog doba Bosne i Hercegovine i okolnih zemalja 5. Keltski uticaji na području Bosne i Hercegovine i okruženja
Ishodi učenja:	***Znanje:*** - Student će biti upoznat sa najvažnijim kulturnim pojavama željeznog doba na području Bosne i Hercegovine i zapadnog Balkana - Student će znati osnovni tok razvoja metalurgije željeznog doba na zapadnom Balkanu ***Vještine:*** - Student će usvojiti neophodna znanja za prepozavanje arheološkog materijala željeznog doba Bosne i Hercegovine ***Kompetencije:*** - Student će znati opisati različite teorije porijekla željeznodobnih populacija zapadnog Balkana - Student će moći opisati osnovne karakteristike duhovne i sepulkralne kulture željeznog doba na području zapadnog Balkana
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje

Metode izvođenja nastave:	- Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. - Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. - U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>2.</td><td>Završna pro jera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Aktivnost tokom nastavnog procesa: Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa • Parcijalna provjera znanja: Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa • Završna provjera znanja: Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
Literatura:	*Obavezna:* • Čović, Borivoj. 1986. Bronzano i željezno doba. u: ur. Miloslav Popadić, *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine*, Sarajevo, 132-190.

Šifra predmeta: FILARH 335	Naziv predmeta: Muzeologija		
Ciklus: I - prvi	**Godina: III - treća**	**Semestar: VI - šesti**	**Broj ECTS kredita: 2**
Status: Obavezni	**Ukupan broj sati: 15** Predavanja 15 sati		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz predavanja i interaktivni vid nastave studenti će se upoznati s osnovnom muzeološkom terminologijom i temama prisutnim u savremenoj muzeologiji. Predmet će se baviti aktuelnim pitanjima sa kojima se susreću muzeji danas (spektakularizacija muzejskih postavki i izložbi, korporacijsko sponzorstvo, pitanja restitucije i repatrijacije ...). Planirana je posjeta muzeju u cilju upoznavanja sa praktičnim aspektima muzejskog djelovanja, kao i izazovima rada u muzejskim, galerijskim i uopće kulturnim institucijama u kompleksnom bosanskohercegovačkom društvenom, političkom i kulturnom okruženju.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Uvod: muzej, muzeologija, muzeografija**		
	Prikupljanje, klasifikacija i izlaganje muzejskih objekata		
	Čuvanje, restauracija i konzervacija umjetničkih djela		
	Izložba kao medij komunikacije: tipovi izložbi		
	Znanstvena funkcija muzeja		
	Muzejska arhitektura		
	Upravljanje muzejskim zbirkama		
	Pitanje statusa, pozicije i organizacije muzejskih ustanova u Bosni i Hercegovini		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje*: usvaja osnovna znanja o historiji muzeja, muzejskoj tipologiji i funckijama, razumije značaj javne funkcije muzeja u kontekstu društvenog razvoja i napretka; razumije probleme i načine funkcioniranja bosanskohercegovačkih muzeja. *Vještine:* koristi osnovna znanja o historiji muzeja, muzejskoj tipologiji i funkcijama: istražuje, bira literaturu i samostalno proširuje znanja iz muzeologije i primjenjuje ih na muzeje umjetnosti; uspostavlja kritički odnos u odnosu na položaj, status i način funkcioniranja bosanskohercegovačkih muzeja. *Kompetencije*: integrira usvojena znanja i osposobljava se da ih dalje samostalno nadograđuje.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja	Interaktivna nastava, grupna diskusija, posjete muzejima i galerijama.		

nastave:

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	10	10%
2.	Seminar	30	30%
2.	Polusemestralni ispit	30	30%
3.	Završni ispit	30	30%
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Pismena provjera znanja (test) za polusemestralnu provjeru znanja i završni ispit;
- Prezentacija (15 minuta) na zadatu temu;
- Aktivno sudjelovanje na nastavi

Napomena: aktivno sudjelovanje na nastavi pretpostavlja da studenti dolaze pripremljeni na predavanja i da se uključuju u diskusiju i u analizu teorijskih tekstova.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Gob André i Noémie Drouguet (2007) – Muzeologija: Povijest, razvitak, izazovi današnjice, Zagreb, Antibarbarus*

Šifra predmeta: FIL ARH 104	**Naziv predmeta: Neolit i eneolit**		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: II**	**Broj ECTS kredita:** 6
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati (sedmično): 4** Predavanja 2 Vježbe 2	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta stjecanje općih znanja o ovom prethistorijskom razdoblju tokom kojeg je došlo do revolucionarnih promjena u načinu privređivanja, a to su obrada zemlje i uzgoj stoke kao glavne pojave. Ovo je imalo dalekosežne posljedice u životu čovjeka. Nije ništa manje značajno ni otkriće metala na kraju neolita, a koje je izvršilo daljnju revoluciju u načinu života ljudi.
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Osnovi neolita i neolitske materijalne kulture 2. Neolitska nevolucija 3. Rani neolit na području Evrope 4. Srednji neolit na području Evrope 5. Kasni neolit na području Evrope 6. Osnovi eneolita i eneolitske materijalne kulture 7. Prvi tragovi metalurgije na području Evrope 8. Rani eneolit na području Evrope 9. Srednji eneolit na području Evrope 10. Kasni eneolit na području Evrope
Ishodi učenja:	***Znanje:*** - Student će usvojiti osnovno znanje o prahistorijskom period neolita i eneolita. ***Vještine:*** - Student će znati prepoznati i razlikovati neolitski od eneolitskog arheološkog materijala. ***Kompetencije:*** - Student će znati navesti najznačajnije neolitske i eneolitske kulture i lokalitete - Student će moći opisati značaj neolitske revolucije, kao i način širenja neolitskog paketa
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.

<table>
<tr><td></td><td>• U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Aktivnost tokom nastavnog procesa:
Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa
Parcijalna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
Završna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra
</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna:
• Tihomila Težak Gregl. 1998. Neolitik i eneolitik, u: ur. Dimitrijević, S., Majnarić-Pandžić, N., Težak-Gregl, T., Prapovijest, Zagreb, 57-157.</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FIL ARH 225	Naziv predmeta: Neolit i eneolit Bosne i Hercegovine i okruženja		
Ciklus: I (prvi)	**Godina: II (druga)**	**Semestar: III**	**Broj ECTS kredita:** 6
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati: 60** Predavanja: 2 Vježbe: 1 Seminar: 1	
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studenta s najvažnijim neolitičkim i eneolitičkim lokalitetima na prostoru Bosne i Hercegovine kako bi se pravilno shvatio proces života na bosanskohercegovačkom prostoru u razdoblju neolita i eneolita.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Osnovi neolita i neolitske materijalne kulture na području Bosne i Hercegovine 2. Rani neolit na području Bosne i Hercegovine 3. Srednji neolit na području Bosne i Hercegovine 4. Kasni neolit na području Bosne i Hercegovine 5. Osnovi eneolita i eneolitske materijalne kulture na području Bosne i Hercegovine 6. Rani eneolit na području Bosne i Hercegovine 7. Srednji eneolit na području Bosne i Hercegovine 8. Kasni eneolit na području Bosne i Hercegovine		
Ishodi učenja:	– *Znanje:* Student će usvojiti osnovno znanje o neolitu i eneolitu Bosne i Hercegovine i okruženja. – *Vještine:* Student će znati prepoznati i razlikovati neolitski od eneolitskog arheološkog materijala pronađenom na području Bosne i Hercegovine i okruženja – *Kompetencije:* Student će znati navesti nabitnije neolitske i eneolitske kulture sa područja Bosne i Hercegovine i okruženja, te njima istovremene pojave u susjednim zemljama		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na		

<table>
<tr><td></td><td>predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.
• U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
– Aktivnost tokom nastavnog procesa:
Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa
– Parcijalna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
– Završna provjera znanja:
Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra.</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna:
• Benac, Alojz. 1986. Mlađe kameno i prelazno doba. u: ur. Miloslav Popadić, Kulturna istorija Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 29-100.</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FILARH 190	Naziv predmeta: Osnove geologije		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: I**	**Broj ECTS kredita:** 4
Status: Obavezan		**Ukupan broj kontakt sati: 45** Predavanja: 30 Vježbe: 15	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobljavanje studenata za samostalno tumačenje građe i sastava Zemlje, geološke građe određenog područja i osnovnih pojmova na geološkoj karti kao i endodinamskih i egzodinamskih procesa i razvoja Zemlje i Zemljine kore kroz geološku istoriju. Zatim osposobljavanje studenata za samostalno prepoznavanje minerala i stijena i samostalno tumačenje svojstava, sastava i načina njihovog pojavljivanja kao i strukturnih i teksturnih karakteristika stijena.
Tematske jedinice:	Postanak i konstitucija Zemlje. Osobine minerala, njihova podjela, struktura i postanak. Procesi postanka magmatskih, sedimentnih i metamorfnih stijena. Sastav,podjela i osnovne karakteristike magmatskih, sedimentnih i metamorfnih stijena. Načini fosilizacije i metode određivanje starosti stijena. Vanjska dinamika Zemlje. Unutrašnja dinamika Zemlje. Osnovne tektonske strukture litosfere i geotektonske teorije. Promjene koje su se dešavale u toku geološke istorije Zemlje. Vrste geoloških karata, geološki stubovi i profili.
Ishodi učenja:	**Znanje**: Očekuje se da će student moći objasniti postanak, građu i sastav Zemlje, promjene na Zemljinoj površini i njenoj unutrašnjosti, genezu i svojstva stijena i minerala i litološke oznake. **Vještine**: Student će moći obraditi i demonstrirati osnovne strukture Zemljine kore (slojeve, bore, rasjede i navlake) na geološkim kartama, označiti osnovne strukture Zemljine kore na grafičkim prilozima, objasniti svojstva i sastav minerala i stijena. **Kompetencije**: Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom samostalnog naučno-istraživačkog procesa.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili

sudjeluje u samoj diskusiji.

- U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Angažman na nastavi	10	10
2	Pohađanje nastave	10	10
3.	Polusemestralna provjera znanja	40	40
4.	Završna provjera znanja	40	40
		Ukupno: 100 bodova	100 %

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Angažman na nastavi:
  Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave
- Pohađanje nastave:
  redovan dolazak na nastavu.
- Polusemestralna provjera znanja:
  Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
- Završna provjera znanja:
  Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra

Literatura:

Obavezna:

1. Operta, M. (2013): Opća geologija, Udžbenik Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.

Šifra predmeta: FIL ARH 101	Naziv predmeta: Paleolit i mezolit		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: I**	**Broj ECTS kredita: 7**
Status: Obavezan		**Ukupan broj kontakt sati: 75** Predavanja: 30 Vježbe: 45	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet upoznaje studenta s teorijama o nastanku čovjeka i o njegovom razvoju, upoznaje ga s geološko-klimatološkim prilikama koje su, uz biljni i životinjski svijet, diktirale razvoj života pračovjeka u doba paleolita i mezolita.
Tematske jedinice:	Razvoj prahistorijske arheologije. Razvoj čovjeka i najstarije vrste. Austrlopitecini. Rod Homo. Stariji paleolit i karakteristike materijalnih kultura u ovom periodu. Srednji paleolit, osnovne karakteristike i neandertalci. Musterijen. Sahranjivanje i vjerovanja u paleolitu. Lokaliteti paleolita Balkana. Materijalne kulture prijelaznog perioda iz srednjeg u gornji paleolit. Gornji paleolit – kulture i njihove karakteristike. Umjetnost gornjeg paleolita. Mezolit – karakteristike i lokaliteti.
Ishodi učenja:	**Znanje:** Očekuje se da student usvoji osnovno znanje o paleolitu i mezolitu Evrope, kao i Balkanskog poluotoka. **Vještine**: Student će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje informacija o problematici na temu iz ove oblasti. **Kompetencije:** Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa kao temelj za budući rad u praksi i produbljivanje znanja.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima u grupama koje broje do 25 studenata, uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Organizacija diskusija između studenata na zadanu temu, gdje zavisno od kompleksnosti teme o kojoj se diskutuje i broja prisutnih studenata nastavni kadar obnaša ulogu moderatora diskusija ili sudjeluje u samoj diskusiji. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u

<table>
<tr><td></td><td>učionici, nastava će biti izvedena online.</td></tr>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost tokom nastavnog procesa</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100 %</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Aktivnost tokom nastavnog procesa:
Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave
Polusemestralna provjera znanja:
Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
Završna provjera znanja:
Pismena ili usmena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra.
</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna:
1. Karavanić, I., Starije kameno doba, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2015.

Dopunska:
Izbor naučnih članaka i/ili poglavlja iz relevantne stručne literature.</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FIL ARH 311	**Naziv predmeta:** **Srednjovjekovna arheologija Bosne i Hercegovine**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: III - treća**	**Semestar: V - peti**	**Broj ECTS kredita:** 5
Status: **Obavezan**	**Ukupan broj sati: 30** Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet sadrži pregled historije srednjovjekovne Bosne i njen odraz na materijalnu kulturu koja ju je pratila. Posebna je pažnja posvećena upoznavanju specifičnosti koje obilježavaju ukupno materijalno i duhovno stvaralaštvo srednjovjekovne Bosne. U tome se ističu karakteristični oblici nadgrobnih spomenika (stećaka), pojava vlastitog pisma, poseban, tzv. bosanski stil u umjetnosti izrade nakita, oruđa, posuđa itd. Student se upoznaje sa srednjovjekovnim graditeljskim naslijeđem, topografijom gradskih naselja, feudalnih i vladarskih dvorova. Cilj je predočiti studentu ukupno kulturno naslijeđe srednjovjekovne Bosne, vrijeme, okolnosti i način kako je ono stvarano i njegov odnos prema stvaralaštvu susjednih zemalja. U izučavanju materijalne kulture posebna je pažnja posvećena sadržaju nekropola i prijestolnog Bobovca.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Osnovna periodizacija srednjovjekovnoga razdoblja**		
	Vrijeme velike seobe naroda		
	Avaro-slavenski prodori na području BiH		
	Slavensko naseljavanje u Dalmaciji i najraniji arheološki pokazatelji slavenske prisutnosti s posebnim osvrtom na BIH		
	Nekropole ranog srednjeg vijeka BiH		
	Nalazi srednjovjekovnog oružjavojne opreme i nakita sa područja BiH		
	Razvijeni i kasni srednji vijek u BiH		
	Fenomen stećaka		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti opća teorijska i praktična znanja o srednjovjekovnoj arheologiji BiH. *Vještine:* Student posjeduje opće, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje postavljenih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban		

	da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne ili složenije zadatke iz savladane oblasti uz neposredni stručni i stalni nadzor.
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični – terenski rad rad
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
3.	Polusemestralni ispit	30	30
4.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:	Obavezna: 1. Grupa autora, *Kulturna istorija BiH*, Sarajevo 1984.

Šifra predmeta: FIL ARH 380	**Naziv predmeta:** **Stećci**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: III - treća**	**Semestar: VI - šesti**	**Broj ECTS kredita: 4**
Status: **Obavezan**	**Ukupan broj sati: 45** Predavanja : 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet ima cilj da se sudent upozna sa stećima, jedinstvenim spomenicima srednjovjekovne Bosne kao najmonumentalnijim nadagrobnim kamenim spomencima tadašnje Evrope.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Evolucija oblika**		
	Figuralne kompozicije		
	Epitafi		
	Nekropole stećaka – monumentalnost smrti		
	Porodične nekropole		
	Rasprostranjenost nekropola		
	Interkonfesionalnost stećaka		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Student će usvojiti opća teorijska i praktična znanja o stećcima. *Vještine:* Student posjeduje osnovne, za navedenu oblast, praktične vještine, odnosno spreman je koristiti jednostavne metode, alate i instrumente za realiziranje osnovnih zadataka. *Kompetencije:* Student će u okviru profesionalnih kompetencija biti sposoban da pronalazi rješenja i izvršava jednostavne zadatke iz savladane oblasti uz neposredni i stalni stručni nadzor.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	- Metoda usmenog izlaganja - Metoda razgovora - Praktični – tersnski rad		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
3.	Polusemestralni ispit	30	30
4.	Završni ispit	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Obavezno prisustvo studenata nastavi (uz maksimalno tri odsustva po semestru);
- aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) – evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra;
- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna:

1. D. Lovrenović, *Stećci: Bosansko i Humsko mramorje srednjeg vijeka*, Rabic, Sarajevo 2009

Šifra predmeta: FILARH 333	**Naziv predmeta:** **Umjetnost antičkih mozaika na tlu Bosne i Hercegovine**		
Ciklus: **I - prvi**	**Godina: II - druga**	**Semestar: III - treći**	**Broj ECTS kredita: 2**
Status: **Obavezni**	**Ukupan broj sati: 30** Predavanja 30 sati		
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Mozaici su vrlo važan izvor informacija na temelju kojih upoznajemo način života, običajnu praksu, standard, karakter objekta, mitologiju i vjerovanja da li je u pitanju luksuzno privatno zdanje ili javna zgrada.		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	**Pojam mozaika, historijat, pojava**		
	Način izrade, konstrukcije, materijali, tipovi mozaika		
	Historijat istraživanja mozaika u Bosni i Hercegovini		
	Primjeri mozaika u Bosni i Hercegovini I		
	Mozaici Rima, Levanta, sjeverne Afrike		
	Ranokršćanski mozaici		
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)		
	Završni ispit za studente I. i II. Ciklusa po Bolonjskom procesu		
Ishodi učenja:	*Znanje:* Studenti će dobiti mnogobrojne informacije o mozaičkoj umjetnosti i najvažnijim domaćim i svjetskim lokalitetima gdje su mozaici pronađeni. *Vještine:* Ishodi učenja i usvojene vještine odnose se na osposobljavanje studenata arheologije da mogu pravilno atribuirati ikonografske i dekorativne predstave. *Kompetencije:* Ujedno ih predmet osposobljava da na adekvatan način reagiraju i smislu tretiranja mozaičkih površina koje pronađu na lokalitetu.		
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	Način izvođenja nastave odnosi se na predavanja uz video prezentaciju oblika, formi i fragmenata mozaičkih površina.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završni ispit (pismeni, usmeni ili kombinirani)	50	50
	Ukupno	100 bodova	100%

Napomena: Osnovno mjerilo konačnog ocjenjivanja odnosi se primarno na temelju pokazanog znanja u toku polusemestralnog i završnog ispita.
Predviđene bodove za svaki od elemenata psraćenja studenti postižu na slijedeći način:

- Parcijalna provjera znanja polovinom semestra koji će obuhvatiti gradivo iz prvih sedam sedmica nastave;
- Završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. *Adnan Busuladžić - Umjetnost antičkih mozaika na tlu Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2008.*

Šifra predmeta: FIL ARH 351	Naziv predmeta: Uvod u arheologiju Bliskog istoka i starog Egipta		
Ciklus: I	**Godina: III**	**Semestar: V**	**Broj ECTS kredita:** 4
Status: Obavezan		**Ukupan broj kontakt sati: 30** Predavanja: 15 Vježbe: 15	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da studenta upozna s glavnim pojavama i problematikom arheologije Bliskog Istoka tokom brončanog i željeznog doba, odnosno od osvita civilizacije sve do početka helenističkog perioda na područjima Mezopotamije, starog Egipta, Anatolije, Levanta i Magreba.
Tematske jedinice:	Historijat istraživanja područja Mesopotamije. Protohistorijske kulture u Mesopotamiji. Sumer. Akadska civilizacija. Starobabilonsko carstvo. Egipat, prahistorijski period i ujedinjenje države. Egipatske dinastije i periodizacija. Egipat: svakodnevni život, trgovina, ekonomija i infrastruktura. Egipat: religija i sahranjivanje. Egipat: kraljevi i osvajači, kraljice. Egipat: arhitektura, piramide, pismo i tradicija.
Ishodi učenja:	**Znanje:** Student će usvojiti teoretsko i činjenično znanje o arheologiji Bliskog Istoka, te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu. **Vještine:** Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za stjecanja novih znanja o problematici arheologije Bliskog Istoka. **Kompetencije:** Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa u budućem radu.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima u grupama koje broje do 25 studenata, uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralna provjera znanja	50	50
2.	Završna provjera znanja	50	50
Ukupno: 100 bodova			100 %

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost tokom nastavnog procesa:
  Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave
- Polusemestralna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
- Završna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra

Literatura:

Obavezna:

1. Nedomački, V., Arheologija Bliskog istoka, Naučna knjiga, Beograd, 1981.
2. Ruiz, A., The spirit of ancient Egypt, Algora Publishing, New York, 2001.

Dopunska: Izbor naučnih članaka i/ili poglavlja iz relevantne stručne literature.

Šifra predmeta: FIL ARH 131	**Naziv predmeta: Uvod u arheologiju 1**		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: I**	**Broj ECTS kredita:** 7
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati (sedmično): 6** Predavanja 3 Vježbe 2 Seminar 1	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da studenta upozna s glavnim procesima kulturnohistorijskog razvoja i razvoja ljudskog društva od prethistorije do srednjeg vijeka, da student pravilno shvati pojam arheologije kao nauke, čime se ona bavi, kojim metodama te kako je tekao historijski razvoj različitih metodoloških pristupa i kako su isti utjecali na formiranje moderne arheologije kao samostalne znanosti.
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje studenata sa literaturom. 2. Shvatanje prošlosti tokom ranijih historijih perioda. 3. Antikvarizam u Evropi. 4. Naučna sistematizacija prošlosti 5. Arheološka paradigma 19. stoljeća 6. Arheološki pravci 20. stoljeća
Ishodi učenja:	***Znanje:*** - Student će usvojiti osnovno znanje o arheologiji i značajnim arheolozima Evrope kao i njihovom utjecaju u nauci. ***Vještine:*** - Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici evropske historije arheologije ***Kompetencije:*** - Student će moći nabrojati i opisati osnovne karakteristike arheoloških istraživanja prahistorijskih, antičkih i srednjovjekovnih lokaliteta Evrope
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	- Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. - Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.

	- U slučaju nepredviđenih okolnosti i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online, primarno preko platforme BISER, ali i drugih platformi koje budu odgovarale određenim predavanjima, kao što su Google Meet, Zoom i sl.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Parcijalna provjera znanja	50	50
2	Završna provjera znanja	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost tokom nastavnog procesa:
  Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa
- Parcijalna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
- Završna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra

Literatura:	*Obavezna:* • Kaljanac, Adnan, *Historija arheologije, u potrazi za prošlošću*, Sarajevo, 2015.

Šifra predmeta: FIL ARH 133	Naziv predmeta: Uvod u arheologiju 2		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: II**	**Broj ECTS kredita:** 6;
Status: Obavezan		**Ukupan broj kontakt sati: 60** Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**		
Preduslov za upis:	Položen ispit iz predmeta Uvod u arheologiju 1		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta da studenta upozna s glavnim procesima kulturnohistorijskog razvoja i razvoja ljudskog društva od prethistorije do srednjeg vijeka, da student pravilno shvati pojam arheologije kao nauke, čime se ona bavi, kojim metodama te kako je tekao historijski razvoj različitih metodoloških pristupa i kako su isti utjecali na formiranje moderne arheologije kao samostalne znanosti.		
Tematske jedinice:	Najranija svjedočanstva putopisaca o arheološkom djelovanju u Bosni i Hercegovini. Antikvarizam. Razvoj naučne arheologije u BiH. Arheologija BiH u okvirima Osmanskog carstva. Osnivanje Zemaljskog muzeja BiH. Arheolozi na području BiH od 19. stoljeća do danas. Arheologija Bosne i Hercegovine između dva Svjetska rata. Bosanskohercegovančka arheologija u okvirima nekadašnje Jugoslavije. Osnivanje Centra za balkanološka ispitivanja i znanstveni skupovi tokom druge polovine 19. stoljeća. Pregled najznačajnijih arheoloških istraživanja na prostoru Bosne i Hercegovine. Razvoj bosanskohercegovačke arheologije u periodu nakon raspada bivše Jugoslavije.		
Ishodi učenja:	**Znanje:** Očekuje se da student usvoji osnovno znanje o arheologiji i značajnim arheolozima Bosne i Hercegovine kao i njihovom utjecaju u nauci, te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu. **Vještine**: Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici arheologije Bosne i Hercegovine. **Kompetencije:** Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.		

<table>
<tr><td></td><td>

- U slučaju nepredviđenih okolnosti (kao što je globalna pandemija COVID-19) i nemogućnosti izvođenja nastave u učionici, nastava će biti izvedena online.

</td></tr>
<tr><td>

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

</td><td>

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100 %</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost tokom nastavnog procesa:
  Praćenjem nastavnih aktivnosti, konstruktivnim učestvovanjem u diskusijama koje nastavnik ili saradnik započnu tokom nastavnog procesa, izradom prezentacija na datu temu i/ili sudjelovanjem u upitnicima i kvizovima tokom nastave
- Polusemestralna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
- Završna provjera znanja:
  Pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra

</td></tr>
<tr><td>

Literatura:

</td><td>

Obavezna:

1. Kaljanac A., Historija arheologije - u potrazi za prošlošću, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2015.
2. Kaljanac A., Stranputice rane arheologije u Bosni i Hercegovini, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 2023.

</td></tr>
</table>

Šifra predmeta: FIL ARH 225	Naziv predmeta: Fizička antropologija		
Ciklus: I (prvi)	Godina: III (druga)	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 3 (Arheologija i druga studijska grupa ECTS)
Status: Obavezan		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar:	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s najsuvremenijim metodama koje se koriste za rekonstrukciju osobina i načina života arheoloških populacija. Odgovarajuće analize studentima daju predstavu o populacijskoj strukturi, o mortalitetu, demografskim različitostima, o zdravstvenoj slici određene populacije itd. Ovako obučen student bit će osposobljen da se zna odrediti prema iskopanom skeletu ili njegovim dijelovima (spol, bolesti, status, uzrok smrti i sl.).		
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Uvod u fizičku antropologiju 2. Ljudski skelet: osnovni podaci 3. Ljudski ostaci u arheološkom kontekstu 4. Određivanje spola na osnovu skeletnih ostataka 5. Određivanje životne dobi na osnovu skeletnih ostataka 6. Razlikovanje arheoloških od forenzičkih nalaza		
Ishodi učenja:	– *Znanje:* Student će usvojiti osnovno znanje o fizičkoj antropologiji. – *Vještine:* znati prepoznati i razlikovati osteološki materijal čovjeka i njegove osnovne karakteristike – *Kompetencije:* Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa.		
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje		
Metode izvođenja nastave:	• Održavanje predavanja gradiva u učionici ili laboratorijama u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi. • Održavanje vježbi koja prate nastavno gradivo obrađeno na predavanjima, a u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.		

<table>
<tr><td>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene[1]:</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><td>R. br.</td><td>Elementi praćenja</td><td>Broj bodova</td><td>Učešće u ocjeni (%)</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Parcijalna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
– Parcijalna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
– Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra.</td></tr>
<tr><td>Literatura:</td><td>Obavezna
1. Haviland, W., Kulturna antropologija, Naklada Slap, Zagreb, 2004.</td></tr>
</table>

[1] Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrduje vijece organizacione jedinice prije pocetka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa clanom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

Šifra predmeta: FIL ARH 330	Naziv predmeta: Konzervacija		
Ciklus: I	**Godina: I**	**Semestar: V**	**Broj ECTS kredita:** 2; druga studijska grupa ECTS
Status: Obavezan		**Ukupan broj sati: 30** Predavanja 15 Vježbe 15	

Učesnici u nastavi	**Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet**
Preduslov za upis:	Nema
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je dati osnovne informacije o pokretnom arheološkom materijalu, njegovim karakteristikama, načinima pohranjivanja i čuvanja (keramike, kamena, stakla, metala, tkanine, papira i organskih materijala).
Tematske jedinice: *(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)*	1. Definicija kulturnog naslijeđa; glavne karakteristike pokretnog i nepokretnog kulturnog naslijeđa; vrijednosti kulturnog naslijeđa i odnos prema naslijeđu kroz historiju 2. Osnovni principi obrade i pohranjivanja predmeta 3. Inventarizacija i čuvanje arheoloških zbirki 4. Depoi i izložbene zbirke - vrste osvjetljenja i utjecaj svjetlosti na arheološke eksponate u muzejima i njihova adekvatna zaštita. 5. Utjecaj topline i mjere zaštite za arheološke predmete 6. Vlaga i atmosfersko zagađenje 7. Biološki nametnici
Ishodi učenja:	***Znanje:*** Student će usvojiti osnovno znanje o konzervaciji te će uz podršku odgovarajućih resursa biti sposoban za analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje informacija o problematici na datu temu. ***Vještine:*** Student će usvojiti neophodna znanja za odabir i primjenu osnovnih metoda za sticanje novog znanja o problematici konzervacije ***Kompetencije:*** Student će moći da primjeni znanja i vještine usvojene tokom nastavnog procesa, pomoću kojih će moći da pronalazi rješenja tokom naučno-istraživačkog procesa.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	- Održavanje predavanja gradiva u učionici u grupama koje broje do 25 studenata, a uz pomoć prezentacija i video prezentacija prema potrebi.

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Parcijalna provjera znanja	50	50
2.	Završna provjera znanja	50	50
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Parcijalna provjera znanja:
  Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji do 8. sedmice nastavnog procesa
- Završna provjera znanja: Usmena ili pismena provjera znanja koje je student imao priliku da usvoji u nastavnom procesu tokom cijelog semestra

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

10 (A)	izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
9 (B)	iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
8 (C)	prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
7 (D)	općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
6 (E)	zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
5 (F, FX)	ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura:

Obavezna

1. Feilden, B.M., Uvod u konzerviranje kulturnog naslijeđa. Zagreb,1981.